

بازار سهام دوباره رونق گرفته است

سبزی بورس در خزان پاییز

افزایش می‌دهد. «او افزود: «رود نقدینگی حاصل از عرضه خودرو در بورس کالا، نه‌تنها به شرکت‌های خودروسازی کمک می‌کند، بلکه اثرات مثبتی بر کل بازار سهام خواهد داشت. با افزایش جریان نقدینگی در بازار، فشار فروش سهام کاهش یافته و شرایط برای ثبات پایدار شاخص‌ها فراهم می‌آید. از طرفی، این نقدینگی قادر است از طریق گردش در سایر صنایع مرتبط با خودرو مانند فولاد، پتروشیمی و لاستیک‌سازی نیز به بازار سهام تزریق شود و زمینه‌ساز رشد فراگیر صنایع مختلف باشد.»

این کارشناس بازار سهام بیان کرد: «علاوه بر این، افزایش شفافیت و کشف قیمت واقعی در بورس کالا می‌تواند الگویی برای سایر صنایع باشد و در بلندمدت، به کاهش نوسانات کلی بازار سرمایه کمک کند.»

پیامدهای عبور شاخص کل از سقف تاریخی

رحیمی با تأکید بر اینکه عبور شاخص کل بورس از سقف تاریخی در محدوده ۵٫۲ میلیون واحدی، این بازار را وارد مرحله جدیدی از شکوفایی و رونق می‌کند، گفت: «از این موضوع می‌توان، به‌عنوان یک نقطه عطف یاد کرد. این صعود نه‌تنها نشان‌دهنده بازگشت اعتماد به بازار سرمایه قلمداد شده، بلکه نویدبخش ورود موج تازه‌ای از نقدینگی به بازار سهام خواهد بود که تعمیق، توسعه و ایجاد فرصت‌های جدید برای سرمایه‌گذاران را پدید می‌آورد. او با اشاره به اینکه نقدینگی جدید در بورس، پیامدهای مهمی را در پی دارد، توضیح داد: «این تزریق منابع، موجبات افزایش ارزش و حجم معاملات روزانه را فراهم می‌آورد و به‌طور مستقیم بر نقدشوندگی بازار سهام تأثیر می‌گذارد. این رشد برای جذب سرمایه‌گذاران جدید به‌ویژه افراد تازه‌وارد، اهمیت بسیاری دارد.» این کارشناس بازار سهام بازگشت اعتماد سرمایه‌گذاران به بورس را یکی دیگر از پیامدهای مهم در این زمینه دانست و اضافه کرد: «رود نقدینگی تازه به بورس را می‌توان نشانه‌ای از بهبود جذابیت سرمایه‌گذاری در میان عموم مردم ارزیابی کرد. با توجه به اینکه در حال حاضر نقدینگی زیادی در جامعه وجود دارد، در صورت ادامه رونق بورس، این منابع جذب بورس می‌شوند تا سر از سایر بازارهای سرمایه‌ای از جمله طلا، سکه و ارز درنیاورند.»

ارمغان می‌آورد. «به گفته رحیمی، در کنار همه این عوامل، توسعه ابزارهای مالی جدید مانند صندوق‌های سرمایه‌گذاری مشترک و ابزارهای مشتقه، امکان مشارکت گسترده‌تر سرمایه‌گذاران را فراهم کرد. این ابزارها نه‌تنها ریسک سرمایه‌گذاری را کاهش می‌دهند، بلکه به جذب سرمایه‌های خرد و کلان در بازار کمک می‌کنند. افزایش شفافیت و کارآمدی در معاملات نیز می‌تواند اعتماد عمومی به بورس را تقویت کند.

تأثیر عرضه خودرو در بورس کالا بر روی سهام

استفاده از تمامی ظرفیت‌های بازار سرمایه برای پیشبرد اقتصاد کشور از اهمیت بسزایی برخوردار است. در این رابطه عرضه خودرو در بورس کالا از دو جهت سودمند به‌شمار می‌آید. رحیمی در این باره گفت: «عرضه خودرو در بورس کالا، به دلیل ویژگی‌های ساختاری این بازار و اثرات اقتصادی آن، می‌تواند تأثیرات قابل توجهی بر کلیت بازار سهام داشته باشد. این اقدام موجب شفاف‌تر شدن فرآیندهای فروش، کشف قیمت و سودآوری شرکت‌های خودروسازی می‌شود. بنابراین این شفافیت، اعتماد سرمایه‌گذاران را به شرکت‌های بازار سرمایه به‌طور کلی

سهام موجود در بازار در موقعیت مناسب سرمایه‌گذاری به دید میان‌مدت و بلندمدت قرار گرفته‌اند.»

رحیمی با اشاره به اینکه یکی دیگر از شاخص‌های مورد بررسی، ارزش دلاری شاخص بورس است، ادامه داد: «این مؤلفه از ۳۲۰ میلیارد دلار در سال‌های گذشته به کمتر از ۱۴۵ میلیارد دلار کاهش یافته که نشان‌دهنده ظرفیت بالقوه بازار سهام برای رشد و بازگشت به ارزش واقعی خود است.»

این تحلیلگر بازار سرمایه با تأکید بر اینکه تحولات اخیر در حوزه ارزی، به‌ویژه نزدیکی نرخ ارز نیما به نرخ ارز آزاد، تأثیر مستقیمی بر عملکرد شرکت‌های صادرات‌محور و ارزآور گذاشت، توضیح داد: «این همگام‌سازی نرخ ارز، زمینه‌ای فراهم آورده که بسیاری از شرکت‌ها بتوانند درآمد و سودآوری خود را افزایش داده و عملکرد بهتری را به ثبت برسانند.»

او با بیان اینکه در چهار سال گذشته، بازده بورس نسبت به سایر بازارهای سرمایه‌گذاری مانند ارز و طلا، رشد کمتری را تجربه کرده، یادآور شد: «در حال حاضر این عقب‌ماندگی به عاملی برای افزایش جذابیت بورس تبدیل شده؛ چراکه بسیاری پیش‌بینی می‌کنند با جبران این فاصله، بورس بازدهی بالاتری را برای سرمایه‌گذاران به

حمیدرضا بیات‌نی‌کاشانی
روزنامه نگار

گفت و گو

بازار سهام طی یک ماه اخیر روند رو به رشدی را پشت‌سر گذاشته و بازدهی مناسبی را نصیب فعالان خود کرده است، به‌طوری که بورس بعد از مدت‌ها از خواب رخوت بیدار شده و در مسیر رونق حرکت می‌کند. در این زمینه کارشناس معتقدند، یکی از پارامترهای مهمی که می‌تواند صعود بورس را تداوم بخشد، افزایش ارزش معاملات خرد است؛ زیرا رشد دادوستدهای خرد مانند دماسنج بازار سرمایه به حساب می‌آید که وضعیت رکودی یا صعودی بازار را نشان می‌دهد.

از سویی، میانگین ارزش معاملات خرد در فصل‌های بهار و تابستان به ترتیب به ۳۰۰۰ و ۴۲۰۰ میلیارد تومان رسید، درحالی که این میانگین در فصل پاییز مرز ۷۰۰۰ میلیارد تومان را کرد. همچنین در شرایط فعلی، کاهش فاصله بین دلار نیما و دلار بازار آزاد و نزول نرخ سود بانکی، بهترین خبر برای تداوم وضعیت صعودی بازار سهام است. در چند روز اخیر ورود نقدینگی به بورس از جنس نقدینگی پول‌های پارک شده و منابع جدید بود. برخی از این سرمایه‌ها از صندوق‌های درآمد ثابت و طلا خارج شده و به سمت بازار سهام آمد.

بورس گزینه جذاب سرمایه‌گذاری

میثم رحیمی، کارشناس بازار سهام در گفت‌وگو با «آتی‌نو» با اشاره به اینکه بورس همواره به‌عنوان یکی از اصلی‌ترین گزینه‌های سرمایه‌گذاری در کشور مورد توجه قرار گرفته، گفت: «در شرایط فعلی، تحلیل و ارزیابی تطبیقی میان بورس و سایر بازارها مانند ارز، طلا و سکه نشان می‌دهد که بورس در موقعیت بهتری برای جذب سرمایه قرار دارد. او افزود: «یکی از مهم‌ترین شاخص‌های تحلیل در این رابطه، نسبت قیمت به درآمد (P/E) به‌حساب می‌آید. میانگین این نسبت در بورس طی سال‌های اخیر کاهش چشمگیری را به ثبت رساند. به‌طور مشخص، این عدد از ۳۸ در سال ۱۳۹۹ که کمتر از ۱۰ در شرایط کنونی رسیده است. این کاهش قابل توجه بیانگر آن است که بسیاری از

گزارش

نزدیک به دو سال از توقف عرضه‌های اولیه در بازار سرمایه می‌گذرد. فعالان بازار سهام از این توقف به‌عنوان عاملی بازدارنده برای توسعه این بازار یاد می‌کنند. رکود حاکم بر معاملات و عدم وجود شرایط اقتصادی مناسب از جمله عواملی هستند که در سال‌های اخیر مانع از رشد و پویایی بورس شده‌اند.

این در حالی است که عرضه‌های اولیه می‌توانند نقش کلیدی در افزایش عمق و پویایی بازار سرمایه ایفا کنند. با توجه به این مسئله، فرآیند تأمین مالی شرکت‌های تولیدی بورسی باید در هیئت‌های پذیرش شرکت‌های بورس و فرابورس، بر اساس یک جدول زمان‌بندی مشخص شود و در مقاطع زمانی از پیش تعیین شده، صورت پذیرد.

عرضه‌های اولیه، کلید تعمیق بازار سرمایه

عرضه‌های اولیه، به‌عنوان یکی از ابزارهای حیاتی بازار سرمایه، نقش مهمی در تقویت بنیان‌های اقتصادی و توسعه شرکت‌ها ایفا می‌کند. این ابزار مالی که امکان ورود شرکت‌ها به بورس و فرابورس را فراهم می‌سازد، علاوه بر ارتقای ظرفیت‌های تأمین مالی، به رشد شفافیت و جذب نقدینگی بیشتر در بازار نیز یاری می‌رساند. افزایش تعداد شرکت‌ها و صنایع حاضر در بازار سرمایه، به‌طور مستقیم به تعمیق و پویایی بیشتر بازار منجر می‌شود.

کارشناسان معتقدند هرچه تنوع گزینه‌های سرمایه‌گذاری در بورس بیشتر باشد، امکان جذب سرمایه‌های جدید و نقدینگی‌های سرگردان نیز افزایش می‌یابد.

این فرآیند به بهبود عملکرد کلی بازار سرمایه کمک می‌کند و ظرفیت‌های اقتصادی کشور را برای مدیریت منابع مالی و سرمایه‌گذاری‌های مولد ارتقا می‌دهد.

به نوعی، عرضه‌های اولیه، فرصتی استثنایی برای شرکت‌ها فراهم می‌سازد تا از منابع مالی ارزان بهره‌مند شوند. تأمین مالی از طریق بازار سرمایه، به شرکت‌ها این امکان را می‌دهد که با هزینه‌ای بسیار کمتر نسبت به سایر روش‌های تأمین مالی، منابع مالی لازم برای توسعه خود را فراهم کنند.

علاوه بر این، شرکت‌هایی که از طریق عرضه‌های اولیه وارد بازار سرمایه می‌شوند، می‌توانند از این منابع برای تکمیل پروژه‌های نیمه‌تمام، توسعه خطوط تولید و اجرای طرح‌های

یادداشت

چشم‌انداز گواهی سپرده شمش نقره در بازار سرمایه

مهدی حاجی غلام سریزدی
کارشناس بازار سهام

بورس‌های کالایی کارکردهای متعددی دارند که کشف منصفانه قیمت و مدیریت ریسک نوسانات آن از مهم‌ترین این موارد است. در کشورمان نیز هدف اصلی بورس کالا تأمین مالی با استفاده از ابزارهای مالی مختلف بوده که گواهی سپرده کالایی یکی از آن‌ها به شمار می‌رود.

این گواهی، اوراق بهاداری است که نشان‌دهنده مالکیت دارنده آن بر مقدار معینی کالا است. با توجه به تصویب قانون تأمین مالی تولید و زیرساخت‌ها در اردیبهشت‌ماه سال ۱۴۰۳ و رفع ابهام در مورد مالیات ارزش افزوده برای کالاهای مشمول مالیات مزبور، شاهد اقدامات مناسب بورس کالا در پذیرش شمش نقره در قالب گواهی سپرده کالایی هستیم. تولیدکنندگان، خریداران واسطه‌ای و نهایی و همچنین فعالان بازارهای مالی، سه گروه اصلی ذی‌نفع در این موضوع هستند. فروش محصول با نرخ شفاف و رقابتی به‌صورت نقد و امکان تأمین مالی تولیدکنندگان از طریق شبکه بانکی، از مهم‌ترین مزایای عرضه گواهی شمش نقره برای تولیدکنندگان نقره به‌شمار می‌رود. در جریان معاملات گواهی سپرده کالایی در بورس کالا، صاحب کالا به انبارهای تحت نظارت مراجعه می‌کند و در صورتی که کیفیت کالا مورد تأیید قرار گیرد و کالا مورد پذیرش باشد، به‌صورت الکترونیکی گواهی سپرده کالایی صادر می‌شود. این گواهی در بورس کالا قابل معامله بوده و دارندگان گواهی سپرده کالایی می‌توانند با وثیقه این اوراق از شبکه بانکی کشور تسهیلات مالی دریافت کنند. نگهداری کالا در انبارهای استاندارد و هزینه پایین انجام معاملات در بستر معاملاتی بورس کالا، از دیگر مزایای گواهی‌های سپرده کالایی به‌حساب می‌آید.

بررسی‌ها نشان می‌دهد که تاکنون نوسانات قیمت نقره در برابر نوسانات قیمت طلا بوده است. از این‌رو، فعالان بازارهای مالی نیز با هدف کسب سود از نوسانات قیمت می‌توانند وارد این بازار شوند. ایجاد تنوع در سبد سرمایه‌گذاری با خرید گواهی سپرده کالایی به‌عنوان اوراق بهادار نقدشونده و عدم نیاز به تحویل فیزیکی و جابه‌جایی کالا، مزیت دیگر این گروه از اوراق است. از بُعد مالیاتی، معاملات گواهی سپرده کالایی شمش نقره از شمول مالیات بر ارزش افزوده معاف بوده و صرفاً خریدارانی که قصد تحویل شمش نقره از انبارهای پذیرش شده بورس را داشته باشند، مکلف به پرداخت مالیات بر ارزش افزوده بر اساس قیمت اعلامی خرید خود به سازمان امور مالیاتی هستند.

از سوی دیگر، نقره و طلا به‌عنوان دو گزینه مناسب برای سرمایه‌گذاری همواره مورد توجه سرمایه‌گذاران و عموم مردم قرار داشته است. در این رابطه، استقبال از بازار طلا در بورس کالا در دو قالب صندوق‌های طلا و گواهی شمش طلا بسیار چشمگیر است، به‌گونه‌ای که در آماري قابل تأمل، بیش از ۸۰ هزار میلیارد تومان نقدینگی به سمت صندوق‌های طلا و معاملات گواهی سپرده شمش طلا آمده و بیش از ۶۰۰ هزار مشتری به‌طور مستقیم یا غیرمستقیم از طریق صندوق‌های طلا در معاملات گواهی سپرده شمش طلا فعال هستند. در چنین شرایطی و با توجه به چشم‌انداز مثبت فلز نقره در بازارهای جهانی، پیش‌بینی می‌شود که بازار پررونقی برای گواهی سپرده شمش نقره در آینده شکل گیرد.

علاوه بر این، توسعه و ایجاد ابزارهای دیگر از قبیل صندوق‌های کالایی مبتنی بر نقره و قرارداد‌های آتی آن، موجب افزایش عمق بازار گواهی سپرده نقره خواهد شد و با ایجاد فرصت‌های ریسک‌نازی، به نقدشوندگی بیشتر این بازار کمک خواهد کرد. به نوعی، ورود نقره به بازار سرمایه می‌تواند جذابیت این فلز را برای سرمایه‌گذاران افزایش داده و به آن‌ها گزینه‌های بیشتری برای تنوع‌بخشی سبد سرمایه‌گذاری خود بدهد. چنین توسعه‌ای نه‌تنها به افزایش حجم معاملات بازار کمک می‌کند، بلکه عمق بازار را نیز افزایش می‌دهد و نقدشوندگی بیشتری برای سرمایه‌گذاران ایجاد می‌کند.

همچنین هرچه ابزارهای متنوع‌تر و نوآورانه‌تری در بازار سرمایه وجود داشته باشد، فرصت‌های بیشتری برای مدیریت ریسک، بهبود پرتفوی سرمایه‌گذاران و نیز امکان کسب بازده در صورت رکود دارایی‌های دیگر مهیا می‌شود.

درمان موقت

آیا عرضه اولیه بنگاه‌های بورس راه مناسبی برای تأمین مالی ارزان قیمت است؟

نقش کند. از سویی، بخش عمده‌ای از فعالیت بازار سرمایه، تأمین مالی است. بنابراین باید در کنار مسائل روزانه بورس مانند دادوستدهای روزانه، ارزش معاملات و... به مسئله تأمین مالی بنگاه‌ها هم توجه ویژه‌ای شود. انجام عرضه‌های اولیه، افزایش سرمایه و پذیره‌نویسی برای تأمین مالی از وظایف بازار سرمایه به‌شمار می‌آید.

بر این اساس، تأمین مالی از راه حق تقدم یکی از سالم‌ترین راه‌های افزایش سرمایه قلمداد می‌شود؛ زیرا منابع مالی در اختیار بنگاه قرار گرفته و بنگاه از طریق پرداخت سود نقدی این منابع را به‌صورت چندین برابر به بازار برمی‌گرداند.

نکاتی درباره عرضه‌های اولیه

سینا سلیمانی، کارشناس اقتصادی با اشاره به اینکه در گذشته ورود عرضه‌های اولیه به بازار، به‌عنوان پاداشی برای افزایش سرمایه‌گذاران و فعالان در نظر گرفته می‌شد، گفت: «عرضه سهام شرکت‌ها با قیمت‌های معقول و منطقی صورت می‌گرفت و بازده‌های مناسبی را برای فعالان اقتصادی فراهم می‌کرد.»

سلیمانی با بیان اینکه چند نکته درباره عرضه‌های اولیه مطرح است، افزود: «اولین نکته در این باره به حجم و ازسرگیری دوباره

جدید بهره‌برند. این اقدامات، تأثیر مستقیمی بر افزایش اشتغال و رشد اقتصادی کشور خواهد داشت.

زمان مناسب برای عرضه‌های اولیه

یکی از نکات کلیدی موفقیت عرضه‌های اولیه، انتخاب زمان مناسب برای ورود شرکت‌ها به بازار سرمایه به حساب می‌آید. دوره‌های رونق بازار، بهترین زمان برای اجرای عرضه‌های اولیه است؛ زیرا در این شرایط، شرکت‌ها با استقبال بیشتری از سوی سرمایه‌گذاران روبه‌رو می‌شوند و نقدینگی بیشتری به سمت بازار می‌آید.

برای سیاست‌گذاران اقتصادی، عرضه‌های اولیه در دوره‌های رونق، ابزاری مؤثر برای هدایت نقدینگی به سوی بازارهای مولد و جلوگیری از انباشت سرمایه‌های غیرمولد است. همچنین برای سرمایه‌گذاران، ورود به بازار در این دوره‌ها فرصت مناسبی برای بهره‌برداری از بازدهی بالاتر فراهم می‌کند.

بنابراین ورود شرکت‌های جدید به بازار سرمایه، علاوه بر افزایش شفافیت، به تأمین مالی پایدار برای بنگاه‌ها و تقویت زیرساخت‌های اقتصادی کشور یاری می‌رساند. در نهایت، توسعه بازار سرمایه از این مسیر می‌تواند به‌عنوان یکی از ابزارهای اصلی رشد اقتصادی و افزایش رفاه عمومی ایفا

عرضه‌های اولیه و میزان نقدینگی موجود در بازار بازمی‌گردد.» او با بیان اینکه عرضه‌های اولیه، موجب جذب نقدینگی در بازار می‌شود، توضیح داد: «از سرگیری فرآیند پذیرش بازارها و عرضه‌های اولیه در بازار نیازمند نقدینگی قابل توجهی است. به بیان دیگر، ارزش معاملات باید به‌گونه‌ای باشد که عرضه‌های اولیه بر رونق با تعمیق رکود بازار تأثیر نگذارد.»

سلیمانی ادامه داد: «در حال حاضر با توجه به اینکه به تازگی بازار سرمایه از حالت رکود خارج شده و حجم و ارزش معاملات رشد چشمگیری داشته، در صورتی که ارزش معاملات به میزان هفت تا هشت هزار میلیارد تومان و بیشتر تثبیت شود، می‌توان فرایند عرضه اولیه و پذیرش شرکت‌ها را آغاز کرد.»

این کارشناس بازار سرمایه، قیمت سهام شرکت‌ها را دومین نکته در مورد عرضه‌های اولیه برشمرد و گفت: «در قیمت عرضه سهام شرکت‌ها، عرضه‌کنندگان و سرمایه‌گذاران و فعالان بازار ذی‌نفع هستند. بنابراین طبیعی است که هیچ عرضه‌کننده‌ای حاضر نباشد بنگاه خود را به قیمت نازلی پذیرش کند، ولو اینکه از وضعیت تأمین مالی با نرخ پایین یا تأمین مالی رایگان و ارزان بهره‌برند. از این‌رو، سازمان بورس قیمتی را به‌عنوان قیمت عرضه می‌پذیرد که هم سرمایه‌گذار و هم سهام‌دار عمده و مالک رضایت داشته باشند.»

او مدیریت عرضه بعد از انجام عرضه اولیه را نکته سوم و پایانی دانست و اضافه کرد: «در این مورد سازمان بورس می‌تواند نقش فعال‌تری نسبت به گذشته ایفا کند؛ چرا که این موضوع باعث جلب اعتماد بیشتر سرمایه‌گذاران می‌شود. در واقع، هرچقدر عرضه اولیه بعد از روز عرضه، عملکرد بهتری داشته باشد، فضا برای عرضه شرکت‌های بیشتر و استقبال برای عرضه‌های بعدی افزایش می‌یابد. به نظر می‌رسد با اعمال سیاست‌گذاری‌های سازمان بورس، عرضه‌هایی که بعد از روز عرضه اولیه صورت می‌گیرد، صرفاً جهت جذب نقدینگی نخواهد بود.»

این کارشناس بازار سرمایه یادآور شد: «بررسی‌های تاریخی انجام شده بر عرضه‌های اولیه نشان می‌دهد، شرکت‌هایی که با نسبت قیمت به درآمد (P/E) مناسب و در حد (P/E) بازار بدون ریسک و حتی کمتر بوده‌اند با اقبال بیشتری همراه شده و بعد از عرضه عملکرد بهتری داشته‌اند. به همین خاطر اگر شرکت‌ها در رنج P/E بین چهار و پنج واحد عرضه شوند، استقبال زیادی از این موضوع خواهد شد.»